

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2007-01-16

Närvarande: f.d. justitierådet Lars K Beckman, justitierådet Leif Thorsson och regeringsrådet Lars Wennerström.

Vissa läkemedels- och psykiatrifrågor

Enligt en lagrådsremiss den 14 december 2006 (Socialdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i patentlagen (1967:837),
2. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
3. lag om ändring i lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård,
4. lag om ändring i läkemedelslagen (1992:859),
5. lag om ändring i lagen (1996:1152) om handel med läkemedel m.m.,
6. lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.,
7. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementssekreteraren Karin Lewin och kammarrättsassessorn Erik Hjulström.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet

Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk
vård

16 §

Enligt förslaget skall den som genomgår rättspsykiatrisk vård enligt 31 kap. 3 § brottsbalken med särskild utskrivningsprövning inte få utvisas eller avvisas innan vården upphört. Vården skall därvid kunna upphöra efter en sedvanlig utskrivningsprövning av allmän förvaltningsdomstol. För den som skall utvisas eller avvisas skall vården upphöra när det inte längre till följd av den psykiska störningen som föranlett beslutet om särskild utskrivningsprövning finns risk för att patienten återfaller i brottslighet som är av allvarligt slag. Till skillnad mot vad som gäller för den som inte skall avvisas eller utvisas skall således inte någon prövning av kriterierna i första stycket andra punkten avseende patientens personliga förhållanden ske, vilket får till konsekvens att vården för nu aktuell personkategori kan komma att upphöra tidigare än vad som annars skulle ha gällt.

Såsom lagförslaget utformats skulle dessa konsekvenser uppkomma oavsett om avvisningen eller utvisningen går att verkställa eller inte. Detta framstår som mindre tillfredsställande. Några uppgifter om i vilken omfattning avvisningar eller utvisningar rent faktiskt kunnat verkställas föreligger i och för sig inte i ärendet. I sammanhanget bör emellertid beaktas att det förutom att det kan föreligga praktiska svårigheter att verkställa en avvisning eller en utvisning hinder mot verkställighet även kan föreligga enligt utlänningslagen (2005:716). Mot nu angiven bakgrund bör, enligt Lagrådets mening, vid det fortsatta lagstiftningsarbetet övervägas om inte den nu föreslagna begränsade utskrivningsprövningen bör reserveras för de fall där utvisning eller avvisning faktiskt går att verkställa.

Förslaget till lag om ändring i läkemedelslagen (1992:859)

8 i §

Paragrafen behandlar de bestämmelser rörande Läkemedelsverkets handläggning av ärenden om utbytbarhet som föreslås bli flyttade från lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. till läkemedelslagen. Enligt författningskommentaren skulle flyttningen av bestämmelserna till läkemedelslagen bl.a. innebära att lagens allmänna bestämmelser såsom bemyndigande för Läkemedelsverket att meddela ytterligare föreskrifter blir tillämpliga på ärenden om utbytbarhet. Vad som därmed avses torde vara bemyndigandet i 29 § läkemedelslagen till regeringen att besluta om ytterligare föreskrifter som behövs för att skydda människors eller djurs hälsa eller miljön med möjlighet för regeringen att överlåta till Läkemedelsverket att besluta sådana föreskrifter. Vilket innehåll nu aktuella föreskrifter skulle kunna få har inte kunnat utrönas under lagrådsföredragningen och följaktligen inte heller om ett bemyndigande med stöd av 8 kap. 7 och 11 §§ regeringsformen erfordras för att kunna utfärda dem. Lagrådet vill i detta sammanhang peka på att det kan framstå som konstitutionellt tveksamt att låta äldre bemyndiganden – även om de som här är vidsträckt formulerade – omfatta även bestämmelser som tillkommit efter det att riksdagen ursprungligen tog ställning till i vilken omfattning bemyndigandet kunde ges och därvid även hade tillfälle att överväga om en subdelegation till en myndighet att meddela föreskrifter i ämnet kunde anses lämplig (jfr Lagrådet i prop. 1999/2000:94 s. 107 f.).

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.